

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 119 (2983) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 május 29

Ujabb jelentékeny szovjet erőket zártak körül a németek a keleti front középső szakaszán

A bolsevisták teljes kudarcával végződött az északi szakaszon megindult szovjet támadás

Északafrikában heves harcok dúlnak. Háromszáz kilométerre vannak a japánok Calcuttától

A német véderőfőparancsnokság jelenti pénteken délután 2 órakor:

A Charkovtól délkeletre lévő halálzsák megtisztítása folyamatban van. A foglyok száma és a hadizsákmány mennyisége egyre nő. A keleti arcvonal középső szakaszán újabb jelentékeny szovjet erőket zártunk körül. Északafrikában május 26. óta a leghevesebb harcok folynak.

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma haretéri tudósítójának jelentése szerint az a nagyszabású támadás, amelyet a szovjet április 24-én kezdett meg a keleti hadszíntér északi részén, Louhi környékén, a szovjet részére teljes kudarcra végződött. A szovjet haderő főreklése az volt, hogy benyomuljon Finnországra. A német és finn csapatok taktikai okokból egy helyen engedték előnyomulni a bolsevistákat, majd mesterei taktikával oldalba támadták őket. Ennél az oldalbatámadási hadműveletnél a finn sítalpas csapatok ismét nagyszerű teljesítményt vittek véghez. A varatlan oldalba támadták őket. Ennél az oldalzott a szovjet csapatok között, hogy 100 kilométernél hosszabb arcvonalon fejlesztve vonulnak vissza. Hír szerint most újabb csapatokat szállított a Szovjet a hadszíntérnek erre a szakaszára és ezeknek az a feladatuk, hogy megtizedeljék a visszavonuló csapatokat. A GPU ügynökei tömegesen végzik ki a visszavonuló csapatok tisztjeit.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Fővezetési Iroda jelenti: Mint katonai helyről közlik, esütörtökön ismét erős német harcok kötelek bombázták Szevstopol katonai és háborús szempontból fontos berendezéseit. A támadások során eredményes találatokat értek el különösen a kikötőberendezésekben. Más repülőkötelek a Fekete-tenger felett folytattak tevékenységet és súlyosan megrongáltak egy szovjet bombolót.

Szakadatlanul bombázza a német légiereő a bekerített szovje erőket

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Fővezetési Iroda jelenti: A murmanszki kikötőben tartózkodó ellenséges hajók esütörtökön zuhanóbombázógépek harc-betetésével egy közepes nagyságú ellenséges kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak. A kifejldött légi-harcok során 4 ellenséges gépet lőttek. Berlinből jelentik: (MTI) A Német

Fővezetési Iroda jelenti: Katonai helyről nyert értesülés szerint német repülőkötelek a Donec vidékén folytatták a bekerített szovjet csapatok elleni támadásaikat. Különösen sok bombát dobtak az összevont jármű-szlopokra és páncélkocsikra. A kifejldött légi-harcok során 6 szovjet gépet lőttek le. A kairói brit főhadiszállás jelentése

szerint a szerdán megindult libiai páncélszázada tovább tart. A tengely páncélos csapatai két főirányban haladva, folytatják támadásaikat. Ugyanakkor a tengely légiereje is nagy erővel folytatja támadását.

Kairói jelentés szerint az a támadás, amely Bir Hakin ellen irányult, esütörtökön tovább folytatódott északi irányban. A Reuter Iroda közli a kairói brit parancsnokság nyilatkozatát, amely szerint az igazi nagy támadás csak ezután kezdődik. A brit parancsnokság szerint nagyon súlyos harcokra kell felkészülni.

20 ezer kínai kommunistát zártak körül a japánok Sanszi tartományban

Sanghaiból jelentik (MTI) A NTL jelenti: A Domei Iroda jelentése szerint a japán csapatok súlyos utcai harcok után elfoglalták Kinvától északnyugatra Lansei városát is. A japán csapatok most üldözik a megvert esungkingi seregeket. Tokiói értesülés szerint Sanszi tartományban a japán csapatok közel 20.000 kínai kommunistát zártak körül. A körülzárt csapatokra rövid időn belül megsemmisítés vár. Megsemmisítő vereséget mértek a japán csapatok az újonnan létesített 6-ik esungkingi dandárra is.

Rómából jelentik (MTI): A Messagero bangkoki jelentése szerint ott úgy

mondják, hogy a japánok elérték Clattagongot és már csak 300 kilométerre vannak Calcuttától. Úgy látszik hogy a Kína ellen megindított összpontosított nagy japán támadás nem állította meg a japán csapatokat az India elleni hadműveletekben sem.

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok hadügyminisztere kijelentette, hogy tudomása szerint a japánok az amerikai kontinentet is bombázni akarják. Úgy tudja, hogy ennek érdekében már nagyarányú előkészületek történtek. Hangoztatta, hogy az Egyesült Államok felkészült a támadás fogadására.

Javult Heydrich birodalmi védnök állapota

Prágai jelentés szerint Heydrich, a protektorátus helyettes védnöke, aki ellen merényletet követtek el, az éjszakát nyugodtan töltötte. Állapota annyira javult, hogy már bekapcsolódott a közéleti tevékenységbe. A merénylet során Heydrich sofőrje is megsérült, de sérülése ellenére száguldó iramban vezette a gépkocsit a legközelebbi kórházig, ahol a védnökhelyettest ápolás alá vették. Frank birodalmi államtitkár nem volt jelen a merénylet alkalmával. A védnökség területén elrendelt szigorú intézkedéseken tegnap némileg enyhítettek. Most már csak az éjszakai mulatóhelyek maradnak zárva.

Az Új Nemzedék írja: Prágai jelentés

szerint a Pilsen melletti Rokican városkában 6 személyt golyó általi halálra ítélték és az ítéleteket esütörtökön végrehajtották. Az elítéltek menedéket nyújtottak németellenes ügynököknek.

Tárgyalások folynak az olasz-francia viszony rendezésére (?)

Vichyből jelentik: La Gardenne államtitkár, aki közismerten olaszbarát és annakidején a nagykövet távollétében Franciaország érdekeit képviselte Rómában, nem tartózkodik Vichyben. Azt gyanítják, hogy Rómában van és ott megbeszéléseket folytat az olasz-francia viszony rendezése ügyében.

Földkérdés a parlamentben

Irta: Dr. Paál Árpád

Látszólag és külső megjelenésében úgy tűnik föl, mintha valami újabb zsidótörvényt tárgyalna most a parlament, mikor a zsidók tulajdonában levő mezei és erdei birtokokról szóló törvényjavaslatot kezdte munkába venni. Lényegében azonban a magyar földkérdés újabb fordulatáról van szó; a birtokviszonyok beteges elfajulásának, s ez elfajulás egyik jellemző tünetének a helyrehozataláról. Mert történt ugyan, hogy a magyar birtokviszonyok 1848-iki felszabadulásakor az ország földjének egy része a magyarság nagyobb népi tömegeinek a tulajdonába ment át, de ugyanakkor kezdődött az a folyamat is, mely a magyarság kárára változtatta meg a tulajdon megoszlásának arányait. Ennek a káros megoszlásnak egyik megnyilatkozása az, amit ma az ugynevezett zsidó birtokokban látunk. Ezek a zsidó birtokok jelzik a gazdasági liberálisizmusnak azt az elfajulását, mely a magyar középirtokok és nagyirtokok egyrészt magyar kézbe idegen gazdasági érdekltségek kezébe juttatta, holott ugyanakkor a magyar nép tömegesen vált földtelenné és otthontalanná a saját hazájában.

A gazdasági szabad versenynek 1848-tól a múlt világháborúig tartott a virágzó korszaka. E helvényes időszak alatt a gazdasági szabadság a mozogni jobban tudó pénztörkének adott korlátlan lehetőségeket, míg az ingatlan földvagyon csak megtartó és gyűjtő szerepet teljesített az anyagi életben, s csak termelvényei piacra vitele útján versenyezhetett a pénz mozgó erejével. A pénz uralma azonban a termelvények árát is a maga spekulációjá szerint tudta szabályozni, s így végeredményben az ingatlan vagyonból termő ingó javak is a pénztörke befolyása alá kerültek. Az ingatlanok fölött az ingó javak legkifejezőbb jelképezője, a pénz, a kamat, a vagyontokat gyorsan változtató és mozgató kölcsönrendszer lett a rendelkező hatalom. Ennek a mozgó áramlásnak tehát a pénzvagyon urai lettek az elhatározó és döntő irányítói, s így nálunk is ezeknek a gazdasági számításai és akarásai lettek a magyar föld sorsának intézői, a tulajdoni megoszlás új változásának az előidézői.

Egyházi és hitbizományi tulajdonok intézménye ezt a nagy földmozgósítást a tulajdonosok egyrésze javára ugyan ki tudta zárni, s kötni tudta a földvagyon a feloldó áramlásokkal szemben. Talán ennek is tulajdonítható, hogy éppen az említett hetvenéves korszak alatt a korábbi 32 hitbizományi birtok száma 92-re emelkedett, tehát 50 új hitbizománnyal szaporodott, s a hitbizományok korábbi 463 ezer holdnyi tereülete 2 millió 291 ezer holdra növekedett. Az új hitbi-

zományok kétharmadrésze azonban mind az országnak arra a vidékére terjedt ki, melynek magyar fajú volt a lakossága. Az egyházi birtokok területe is a mondott korszakban 1 millió 288 ezer holdról 2 millió 368 ezer holdra növekedett, ami szintén elég nagyarányú terfoglalás a földtulajdon megkötésében. A hitbizományi és egyházi birtokok ilyen megkötő sajátosságával szinte egyértelműnek vehető még az a megkötés, ami az állami, megyei, városi, községi, közbirtokossági és egyéb hatósági vagy részvényársasági kezelésben levő földvagyonok tulajdonjogára nézve vált rendszerré. Ezek együttvéve tízmillió holdon felüli vagyontömeget jelentettek, s a hitbizományi és egyházi birtokokkal szemben közelebb állottak a népvagyon fogalmához és rendeltetéséhez.

Tehát a világháború előtti Magyarország 49 millió holdnyi földjéből mintegy 15 millió állott megkötötten az ingó tőke gazdasági szabadságának mozgató áramlásaival szemben. Ezzel szemben szabadon állott 11 millió holdnyi közép- és nagybirtok, s 23 millió holdnyi kisbirtok, a százholdnál kisebb földtulajdonosoké. A szabadon hagyott területen folyhatott a gazdasági szabad verseny urainak, a pénztulajdonosoknak a földmozgató tevékenysége. De a kép teljessége végett még tudnunk kell, hogy a kötött birtokok egyrésze a bérleti kezelés módját alkalmazta, s a bérleti gazdálkodás révén bizony a pénz urait vette inkább igénybe, mintsem a környékbeli földéhes egyszerű népet. Tehát így a kötött földtulajdon is elősegítette, hogy a maga termelvényeivel a pénzuralom gazdasági versenyét még nyomasztóbbá tegye. Ennek a gazdasági versenynek az eredménye volt az, hogy a háború előtti Magyarország területén a zsidóság, mint a népvagyon legnagyobb részese, a maga népszámának mértékén messzi tulajdoló arányban lett részes az ország nagyobb birtokaiban. Az erre vonatkozó számadatok szerint a háború előtti Magyarország 49 millió holdjából 2 millió holdon felüli nagyságú terület került zsidó tulajdonba, még pedig 1 millió 900 ezer holdnyi a közép- és nagybirtokokból, s csak 165 ezer hold a kisbirtokokból. Feltehető, hogy a nagyobb birtok-kategóriák mennyivel gyöngébben tudtak ellenállni a gazdasági versenyben, mint a kisbirtokok: hiszen a 11 millió holdnyi szabad forgalmu nagyobb birtokból szinte 15 százalék esett áldozatul, míg a kisbirtokokból még egy százalék se volt az, ami zsidó kézre jutott.

A háború előtti országterületnek körülbelül kétharmadrésze van ismét együtt, s ennek az arányában 1 millió 200 ezer holdnyi az a részesedés, ami a 100 holdnál nagyobb birtokok kategóriájában a zsidóság javára mutatkozik, míg a kisebb (100 holdon aluli) birtokoknál 110 ezer holdnyi. Az a földtulajdonról szóló törvényjavaslat, melyet most tárgyal a képviselőház, a nagyobb birtokok kategóriájába tartozó zsidó földtulajdon visszaveszi az ország javára, a kisebb zsidó tulajdonú birtokokat nem érinti. Nyilvánvaló, hogy az a földmennyiség kerül vissza most az ország tulajdonába, amelyet a 70 éves gazdasági liberalizmus a versenyre képtelen középbirtokokból és nagybirtokokból zsákmányolt. Ennek a zsákmányolásnak a helyrehozatala kezdődik meg a most tárgyalás alatt álló törvényjavaslattal. Az ország földje tulajdonának valami elrontott megosztása az, amit ez a helyrehozatal munkába kíván venni. Te-

hát földkérdés ez az ügy és nem zsidókérdés.

A további fejlődésnek kíván út nyitni a törvényjavaslat. A további fejlődés abba az irányba mutat, hogy az ország földtulajdonában maga a magyar nép jobban részesedjék, mint ahogyan eddig részesedett. A kötött földtulajdonok is a néptulajdonnal szemben való gazdasági hatást fejtették ki, s ennek a helyrehozatalát kívánja a legutóbb 1940-ben hozott telepítési és kishaszonbérleti törvény is szolgálni. De éppen ez a törvény a néprészesedések előmozdítására az élethetetlen, a rosszul kezelt, a bérletbe vándorolt és a zsidó tulajdonba átengedett nagyobb földbirtokok igénybevételével akar olyan földmennyiséget összehozni, melyet évről-évre legalább száz ezer holdnyi mennyiségben a népnek kiosszon. A kiosztást is azonban nem valami mechanikus földszabdalással tervezi, hanem úgy, hogy a nép szövetkezetekbe tömörülve bérleti gazdálkodást folytasson, s ilyen bérleti kezeléssel fönntartsa az átvett nagyobb birtokokon a nagyobb termelés lehetőségeit, üzemvitelét és gépi erővel is tudjon dolgozni.

A többtermelés gondját tehát összeköti a nép földinségén való

Apolló Filmszínházban
Egy szerelmében vergődő orvos filmdrámája
MINDENKI MÁST SZERET
Urav Tivadar, Szilágyi Szabó Eszter, Déry Sári.

Belvárosi
Szombaton bemutató:
Zárt tárgyalás

Tasnády Fekete Mária, Páger Antal, Somlay, Vaszary Piri
legnagyobb alakítása.

Pénteken utoljára: **A két jómadar.** Francia bohózat

Bolvár Gyéza egyetlen magyar filmje **Tiszavirág**
Főszereplők: Tolnay Klári, Lehotay, Greguss, Rózsahegy
a CASINOBAN

segítéssel. Ennek a fejlődésnek a nagyobb ütemű megvalósítását teszi lehetővé az az 1 millió 200 ezer holdnyi föld, amit most az új törvényja-

vaslat visszavesz az ország tulajdonába. Kívánatos, hogy a népen való segítségnek ez a lehetősége csakugyan valósággá is váljon.

Folytatja a képviselőház a zsidó ingatlanokról szóló törvényjavaslat tárgyalását

Budapestről jelentik: (MTI) A képviselőház tegnapi ülésén az előadó után Plukovich József, a Magyar Megújulás Pártjának szónoka beszélt. Hangzott, hogy pártja a javaslatban foglaltakat általánosságban helyesnek tartja, de nem lát biztosítékot a javaslat végrehajtására, ezért a javaslatot nem fogadja el.

A ma délelőtti ülésen folytatták a zsidók erdő- és mezőgazdasági ingatlanokról szóló törvényjavaslat vitáját. Az ülés első szónoka Jurtsek Béla, a MEP vezérszónoka volt. Jurtsek Plukovich József aggályait szembehangsúlyozta, hogy a törvényjavaslatban érintett birtokok maradványul a magyar nemzeti és népi erő meg erősítésére fognak szolgálni. Kállay Miklós miniszterelnök fajvédő alapon áll és arra a fontos elhatározásra jutott, hogy a reformpolitika útján haladva megvalósítja Gombos Gyula programját. Semmi okot nem lát arra, miért lehetne vele szemben bizalmatlan valaki, aki Magyarország nemzeti felemelkedését kívánja? Aki ezt a törvényjavaslatot nem fogadja el, csak azért teheti azt, mert bizalmatlan a miniszterelnökkel szemben. Semmi ok sincs arra, hogy a miniszterelnök szavában bárki kételkedjék. Mindaddig, amíg a miniszterelnök Gombos Gyula politikájának irányvonalán halad, magamögött fogja találni Gombos Gyula hűveit.

Jurtsek a továbbiakban vizsgálta a zsidóság gazdasági térdhódításának lehetőségeit. A zsidóság gazdasági terfoglalásának következménye volt többek között az is, hogy a múlt század végén megindult a magyarság nagyarányú kivándorlása. A magyarság ösztönösen megérezte a zsidóság térdhódításában rejlő nagy veszedelemet és egész Magyarországon a zsidóság nem is válhatott azzá, mint ami nyugaton volt. Nálunk lehetett a zsidó báró, szerezhette vagyonát, de mégis csak zsidó maradt. A veszély felismerésében a nem-

zet egységesen állott Szegeden Vezérmögé és megvalósította az első fajvédő törvényeket. Ezan a téren elsőként voltunk Európában. Örommel kell megállapítani, hogy a mostani törvényjavaslat minden ma eddigi javaslatnál szemben az első, amely kivételezést nem ismer. A haszonbérleti felszerelések megváltási összegeit zárolt számlára kívánja befizettetni. Amikor a haretéren most dől el a világ és ezzel a mi sorsunk is, a hátsó vonalban is emberfeletti munkát kell végezni. Ilyen nagyfontosságú kérdés megoldásánál nem szabad az időt meztérsegesen előidézett vitákkal elhuzni. Kéri a Ház tagjait, hogy ne nyujtsák el a javaslat tárgyalását, hogy a törvény még idejében kihirdethető legyen és még ebben a gazdasági évben végrehajthassák.

Nem földbirtokpolitikai, hanem fajvédelemi javaslatról van szó

Báró Vay Miklós, a kormánypárt második vezérszónoka hangzott, hogy legelső sorban azt kell szem előtt tartani, hogy a földet ki kell venni a zsidóság kezéből. Nem földbirtokpolitikai, hanem fajvédelemi javaslatról van szó. A kivételezéseket a legkisebb mértékre kell korlátozni. Kétségtelen, hogy komoly nehézségek lesznek a javaslat végrehajtása során, mégis szükség volt a törvényjavaslat sürgős megalkotására. A javaslatot elfogadja.

Gróf Apponyi György, a Polgár-Szabadság Párt vezérszónoka hangzott, hogy a javaslatnak a zsidóság fogalmának meghatározására vonatkozó részével nem kíván vitába bocsátkozni, pártja álláspontja ebben a kérdésben ismeretes. Véleménye szerint ez a javaslat az állampolgárok egy részével szemben rest út a magántulajdon elvén és veszedelemes precedenst teremt a további földbirtokpolitikai intézke-

Tatar Imre, Nyilaskeresztes párti képviselő volt a következő vezérszónok. Hangzott, hogy a törvényjavaslat haladást jelent ugyan, megsemmisíti a zsidókérdés teljes felszámolását és nem eegíti elő minden vonatkozásban a kérdés, ma már elodázhatatlan megoldását. Szükségesnek látja, hogy olyan törvenyt hozzanak, melyben a Ház elé, amely minden formában biztosítja a magyarság számára a föld használatát. Olyan törvény szükséges, amely lehetővé teszi azt, hogy ne kelljen rövid időn belül újabb törvényjavaslatot a Ház elé hozni. Szükségesnek látja, hogy a törvényjavaslatba olyan szakaszok bevegyenek, amely a külföldön élő zsidó természetesen és jogi személyeket is kényszeríti birtokuk átengedésére. A javaslatot nem fogadja el.

dések esetére. A javaslat zavaros és visszaélésekre ad alkalmat. Miután kétségtelen, hogy a javaslat törvényerőre fog emelkedni, két határozati javaslatot nyujt be a visszaélések kiküszöbölésére. Az egyik javaslat arra irányul, hogy a törvény alapján igénybevevett ingatlanokat semmiesetre se juttassák tényleges állami tisztviselőknek, katonáknak, csendőroknak, országgyűlési képviselőknak, vagy felsőházi tagoknak. A másik határozati javaslatban azt indítványozza, hogy utasítsa a Ház a kormányt, hogy minden év április 1-én kimerítő jelentést terjesztson a törvényhozás elé az a törvény alapján igénybevevett ingatlanokról, annak pontos megjelölésével, kikről vettek el és kiknek juttattak földet.

Évvezérekben és vendéglokkben kérjük a „MAGYAR LAPOK”-at.

96 ezer tonna hajóteret süllyesztettek el a németek egy Murmanszk felé tartó hajókaravánból

A megmaradt hajók a legészakibb jégmentes vizekre próbálnak menekülni. Üldözésük tovább folyik

Mexikó hadatüzent a tengelyhatalmaknak

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról közlik a Német Távirati Irodával: A véderő főparancsnoksága közli:

Stumpf vezérezredes repülőkötelékei a haditengerészet egységeivel együtt működve május 25 óta megsemmisítő csapást mérnek egy ellenséges hajókaravánra, amelyet a magasészak vizein fedeztek fel. A légielő több száz kilométerrel odarepülve már május 25-én este elsüllyesztett egy 8000 tonnás hajót és megrongált öt hajót. A következő napon ismét sikerült egy 8000 tonnás hajót megsemmisíteni és három teherhajót felgyújtani. Május 27-én különösen súlyos csapást mértek a hajókaravánra, amelyet a tengeralattjárók is üldözöbe vettek. Harcikuteléseink az ellenséges biztosító erők elhárítása ellenére ezen a napon 11 hajót süllyesztettek el 72.000 tonnával és 2 hajót, valamint egy rombolót is megsemmisítő találat ért. Bombatalálat következtében 16 hajó megrongálódott. Légielőnk tehát ebből a Szovjetunióknak szánt szállítmányból 13 hajót elsüllyesztett 88.000 tonnával. Hozzászámítva az egyik tengeralattjárónak egy 8000 tonnás gőzös elleni sikerét, amelyről a csütörtöki hadijelentés számolt be, az ellenség eddigi vesztesége 96.000 tonna. A hajókaravánból megmaradt hajók a legészakibb jégmentes vizekre próbálnak menekülni. Harcielőnk folytatják üldözésüket.

Az angolszászok is kezdik beismerni a charkovi kudarcot

Berlinből jelentik: (NTI) Katonai részről a csütörtöki hadijelentés kiemelésül a következőket közlik: A charkovi bekerítő csatában a német hadsereg teljesítménye annál nagyobb, mivel a szovjetnél volt a támadás előnye és a szovjet mag tudta kiválasztani a legalkalmasabb időpontot és helyet a támadás számára. A megtámadott német és szövetséges csapatok nem élhettek a meglepetés lehetőségével sem, ugyanakkor nagyobb erőket kötött le a kersei csata. A német légielő ismét bebizonyította fölényét. A charkovi bekerítő csatában aratott győzelemben is nagy része volt a német légielőnek. Május 14. és 27. közt csupán a déli szakaszon 368 ellenséges gépet lelőttek. (MTI)

Rómából jelentik: (MTI) A Giornale d'Italia semleges forrásokon keresztül érkezett jelentése szerint az angol és amerikai sajtó is kezdi elismerni a valóságot. Több newyorki lap megállapítja már, hogy Charkov

környékén a szovjet haderő helyzete válságosra fordult. A londoni rádió is elismerte, hogy a szovjet védővonalai közé hatalmas éket vertek.

Berlinből jelentik: (NTI) Mint katonai helyről közlik, egy német tengeralattjáró május 25-én Curacao kö-

zelében elsüllyesztette az 1417 tonnás „Flóra” nevű gőzöst, amely régebben holland hajó volt. (MTI)

Olasz repülőgép megtorpedózott egy felfegyverzett gőzöst

Washingtonból jelentik: (Bud. Tud.) Az Egyesült Államok és a Szovjetunió közt folyó tárgyalások nemcsak arra irányulnak, hogy a Szovjetunió a hadianyagszállításoknál ugyanolyan elbásásban részesüljön, mint Nagybritannia és a többi szövetséges, hanem arra is, hogy a háboru utáni kérdések megoldásánál a Szovjetunió is megfelelő részt kapjon.

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 727. közleménye: A tengely légihadereje Észak-Afrikában heves támadást intézett ellenséges csapatösszevonások és gépjárműtáborhelyek ellen, jelentékeny veszteséget okozva az ellenségnek. Megállapítható sikerrel bombázták repülőink Tobruk erődjét, valamint az ellenséges arcvonalak mögött fekvő repülőtereit és vasúti berendezéseit.

Mexikó hadüzenete

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A mexikói köztársasági elnök a kongresszus ülésén bejelentette, hogy Mexikó május 28-ától kezdve, hadiállapotban levőnek tekinti magát Németországgal, Olaszországgal és Japánnal. Mexikó minden következményt vállalva, hátrán halad a demokráciák oldalán. Az elnök beszéde további során támadó szándékkal vádolta a tengelyhatalmakat.

Rómából jelentik: (MTI) A Giornale d'Italia jelentése szerint az angolszász fővárosokban nagy aggodal-

om uralkodik. Kína sorsa miatt. Hangoztatják, hogy a nagy támadás Kína ellen bármely pillanatban bekövetkezhetik. A jelek arra vallanak, hogy a japánok a legrövidebb idő alatt meg akarják oldani a kínai kérdést. (MTI)

Bangkokból jelentik: (NTI) A thaiföldi hadsereg a japán-thai szerződés értelmében a japán hadsereg

oldalán harcol. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Egy szovjet aknautatóhajó a finn tengereiben egy német partiüteg lövéseibe került, amely a hajót elsüllyesztette. (MTI)

Vichyből jelentik: (NTI) Vichybe érkezett jelentések szerint a madagaszkári harcokban némi szünet állt be. (MTI)

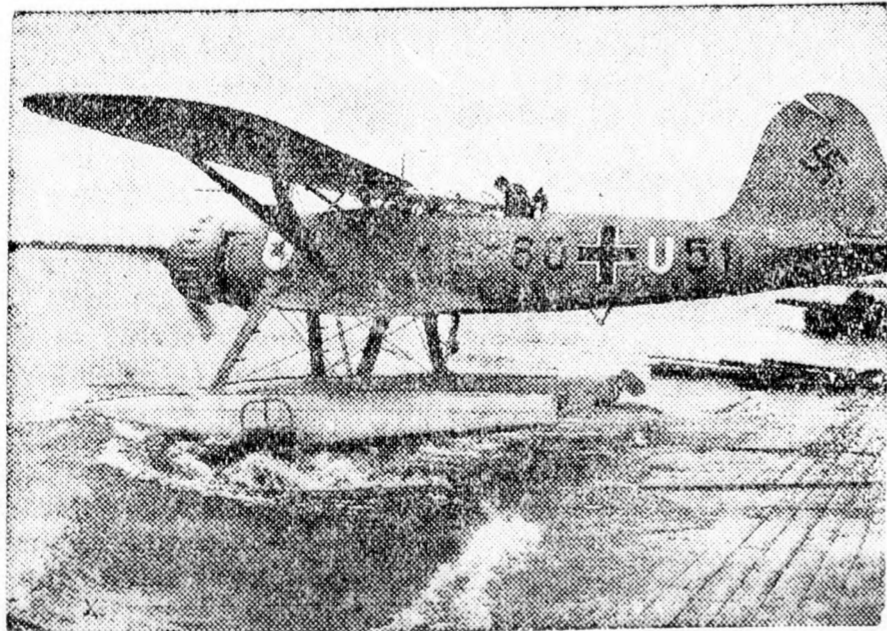
Kihallgatáson fogadta a Kormányzó Thaon di Revel olasz pénzügyminisztert

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó úr Öfömlétsége csütörtök délben 1 órakor hosszabb kihallgatáson fogadta az olasz királyi pénzügyminisztert.

A MOT jelenti: Csütörtök délután tartotta meg a parlament delegációs termében az olasz pénzügyminiszter a magyar-olasz baráti együttműködést szolgáló társadalmi egyesületek rendezésében nagy érdeklődéssel várt előadását „Háborús pénzügyek” címen. Az előkelő hallgatóság sorában ott volt gróf Széchenyi Bertalan, a felsőház elnöke, a kormány tagjai közül Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Varga József kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter és Antal István dr. tárca nélküli nemzetvédelmi propagandaügyi minisz-

ter. Az előadás előtt Fabinyi Tihamér volt pénzügyminiszter, a magyar-olasz baráti együttműködést szolgáló társadalmi egyesületek elnöke magyar és olasz nyelven üdvözölte az olasz pénzügyminisztert, mint a fascista Olaszország és a Duce képviselőjét, mint a pénzügyek európai szakértőjét és végül mint Magyarországot kipróbált barátját. Fabinyi Tihamér üdvözlő szavai után az olasz pénzügyminiszter megtartotta előadását, amelyet nagy tetszéssel fogadott az előkelő hallgatóság.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kállay Miklós m. kir. titkos tanácsos miniszterelnök és felesége az olasz pénzügyminiszter tiszteletére csütörtökön a miniszterelnökségi palotában villásreggelit adott.

Német vízfelderítő elindul

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

Olasz és német vadászok légi harcok során 13 ellenséges gépet lelőttek. Málta sziget ellen tovább folyt a légi-bombázás. A Földközi-tenger keleti részében egy olasz repülőgép egy kétezer tonnás felfegyverzett gőzöst megtorpedózott. A csütörtökre virradó éjjel angol gépek újabb támadást intéztek Messina városa ellen és több lakóházat megrongáltak. A polgári lakosság köréből emberélet nem esett áldozatul. A légvédelmi ütegek eltaláltak négy repülőgépet, amelyek lezuhantak. Siracusa vidékén is dobtak le néhány bombát. Emberéletben nem okoztak veszteséget. Egy további angol gépet is lelőttek. (MTI)

Ukrajna rövidesen fedezni fogja az egész földréz gabonaszükségletét

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: A Giornale d'Italia Olaszország gabona ellátásával foglalkozva megállapítja, hogy ezt a kérdést nemcsak az olasz mezőgazdászok munkásságával és fegyelmességével fogják megoldani, hanem szóba jön ezzel kapcsolatban a tengelyhatalmak által elfoglalt terület is. Ukrajna Európa élestára és ez az ország rövidesen annyit fog termelni, hogy az egész szárazföld szükségletét fedezi. Ukrajna mezőgazdasági kihasználásához Olaszország is hozzájárul és már eddig is 93.000 korszerű ekét küldött a szántáshoz.

Új népiskolai rendtartás lép életbe szeptember elején

Népiskoláink mindeddig nélkülöztek az egységesen összefoglalt Rendtartást. Az ezt helyettesítő intézkedéseket az iskolai utasításokban szétosztva találhatók szabályok tartalmazták.

Most Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter életbeléptette a Népiskolai Rendtartást, amely az állami, községi, érdekeltségi, társulati, uradalmi, magán- és izraelita iskolákban szeptember 1-ével már kötelező erejűvé válik, a keresztény hitfelekezeti népiskolákban pedig az egyházi főhatóságok rendelkezése után lép érvénybe.

A Rendtartás főbb újításai közé tartozik, hogy ezentul nem lesz két időpontban beiratás, hanem csak egyszer, a tanév elején. Keresztény gyermekeket zsidó iskolába beírni nem szabad. Az iskolai év szeptember elején kezdődik és június 28-án zárul. Az V—VI—VII—VIII. osztály magábanfoglaló felső tagozatban azonban esetenként kilenc, nyolc, hét, esetleg hat hónapra terjed a szorgalmi idő.

Olasz Szakmunkásokkal szeretné föllendíteni a népus Abesszinia gazdasági életét

Róma. (MTI) Az olasz lapok a Neue Zürcher Zeitung közlése nyomán ismertetik a Times anirohii tudósítójának jelentését, amely szerint a népus felszólította az Abessziniában lévő olasz szakmunkásokat, hogy vegyenek részt Abesszinia gazdasági életének fellendítésében. Ez annak elismerését jelenti, hogy az olaszok öt év alatt többet valószínűsítették meg, mint Abesszinia császárai évezredek alatt. Megnyugtathatjuk a népus — folytatja tovább az olasz lap — az olasz szakmunkások ott fognak maradni Abessziniában. Abesszinia újjáépítését azonban Olaszország fogja végrehajtani az olasz haderő diadalmas visszatérése után.

Elhalasztották a Baross Szövetség tagavató diszgyűlését

A Baross Szövetség nagyváradi fiókjának ünnepi avató nagygyűlését május 31-re, vasárnapra tűzte ki a Baross Szövetség központi vezetősége. A nagygyűlésre küldöttség hívta meg Varga József kereskedelmi és iparügyi minisztert. Varga József látáshoz is helyezte a nagygyűlésen való megjelenését, azonban közölte, hogy előző budapesti programja miatt az avató nagygyűlésen csak későbbi időpontban vehetne részt. Ezért a Baross Szövetség központja a május 31-re tervezett nagygyűlést elhalasztja és annak időpontját később fogja meghatározni.

Több napfényt, levegőt és emberséges lakást érdemelnek a nagyváradi házfelügyelők

Ellenőrző körúton a pincelakásokban és az igényes háziurak között

Nagyvárad, május hó. Regen azt mondtuk, „hány ház, annyi szokás”. Ezt lehetett érteni a dolgozó társadalom nagyon sok tagjára, csak éppen a városok házmestereire „magantulajdon őreire” nem. A házmester egész családjával, kevés kivétellel, ha vállalta az ingatlan rendbentartását, felügyeletét, szolgálta és ma is szolgálja a háziurakat. Igaz, vannak megértő emberek, akik a földészeti lakásaikban megértik és sokszor gondolkoznak azon, hogy alattuk egész család apa, anyja, gyermekek — egész éven keresztül hervadásra van ítélve. A felügyelői elnevezése ugyan nagyon szép, de a legtöbb házfelügyelői lakás odához hasonló, vizes katakomba, amely hasonlít az első keresztények üldöztetése idején menedéket nyújtó földalatti helyiségekhez. De amíg az első keresztények csak az

üldöztetés idején kényszerültek hitük miatt a föld alá vonulni, addig 1942-ben ha valaki vállalja a házfelügyelőséget, a vállalkozó gyermekeivel együtt alig kap fényugarat s élete nagy részét vizes, dohos falak között tölti a szegényes bűtörő hamarosan tönkremegy a penész miatt. Szerencse, hogy a világháború idején mikor az ántánt blokádnál állt a „központi hatalmak”, a német tudósoknak sikerült a salétromot a levegőből kiválasztani a puszkapergyártáshoz. Körúton most elgondoltam, amikor látam a sok vizes, salétromos házmesteri lakást, hogy a házigazdák, ha a németek nem találták volna fel az új módszert, a házmesterek lakásainak falairól lekapart salétrommal milyen nagy mennyiséggel járulhatnánk hozzá a hazai puszkapergyártáshoz.

tember 6. utca 64. szám alatti és a Lázár Vilmos utca 8. szám alatti három ház egy összevisszonya. A házmesternek egész hónapban takarít, vasal és mos. De nemcsak a zsidók háznak így házfelügyelőikkel. Az egyik legnagyobb háztulajdonosa keresztény, de a lakást, amit a házfelügyelőnek ad, még az emeleten „lakó” szobakutya sem tudná megvizsgálni. Pedig a keresztény házigazdának kellene jó példával előljárni.

Amióta petróleum-hiány van, nagyon sok házigazdánál, különösen zsidónál, „elromlott” a villanyvezeték. Ezek nem csináltatják meg, hanem a házmestert küldik, hogy szerezzen petróleumot, mert neki a kötelessége ez. Nyilvánvaló, hogy itt valami nincs rendben.

Sok házfelügyelő panaszkodik, hogy ha gyermekük van, nem alkalmazkodik őket a háziurak, mert — tisztelet a kivételnek — „idegeit” őket a gyermek.

Az is megtörtént nem olyan régen, a zsidó házmestert felszólították a keresztény házmesterek, hogy a nyilvántartás végett lépjenek be az egyesületbe. Erre az egyik zsidó házmester azt mondta, hogy

Nem hajlandó pénzével az ellenéget hízalni.

Ez a kijelentés minden magyarra sértő, éppen ezért felhívom a Hitler Adolf utca 15. szám alatti házmestert, hogy szavait azonnal vonja vissza azok előtt, akiknek mondotta.

Ilyen ma a házfelügyelők sorsa. Hiszem azonban, hogy a háziurak részéről a panaszok megértésére találunk a rövid időn belül minden házfelügyelő a törvényesen előírt „földszíniére” kerül.

Higgyék el a háziurak, hogy a napfény és a levegő sokkal jobban megértik majd egymást.

SZABÓ JÁNOS
országgyűlési képviselő.

Zászlót bont Nagyváradon a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség

Nagyvárad. Saját tud. Junius 6-án és 7-ikén zászlót bont Nagyváradon a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség és egyben megalakítja itteni helyi csoportját. Junius 6-ikán este 7 órakor az olasz református templomban Muraközy Gyula országos elnök és Csillinghné Kenyeres Gizella ismerteti a Munkásszövetség programját, eddig végzett munkáját és jövő célkitűzéseit. Ugyanezt a munkát az újvárosi református templomban Gáspár Béla ügyvezető elnök, a Réten Balogh Vilmos lelkes és Erdélyi Imre országos alelnök végzi. Junius 7-ikén, vasárnap délelőtt az olasz templomban Muraközy Gyula, az újvárosi templomban Gáspár Béla, a Réten Balogh Vilmos prédikál. Este fél 8 órakor a Református Kulturház disztermében kulturstélyt rendeznek, amelyen Muraközy Gyula Kálvin-téri lelkipásztor, országos elnök mond ünnepi beszédet.

Az egészséges ifju nemzedék érdekében

Amiben salétromra nincs szükség, de szüksége van az országnak egészséges, fiatal nemzedékre, amely ha szegényebben nőtt is fel, de a levegőben és napfényben nem szűkölködött, teste fejlett s hármikor alkalmas — kivétel nélkül — katonai szolgálatra. Napjainkban a váradi házmesteri lakásoknak mintegy 60%-a szinte ontja magából a beteg magyar gyermekek egész sorát.

Az egyik illetékes szakemberrel tárgyalva megtudtam, hogy a városi építkezési szabályrendelet szerint minden házmesteri lakásnak a földszintjéből legalább 2 méterre kell számítani a mennyezet magasságát. Ezek után kértem: hány helyen van ez meg? És hány helyen nem lehet beszélni a szabályrende-

let betartásáról? A tisztifőorvosai hivatal már bevizsgálta a nagyváradi házmesterek mestoha lakásügyét, de jó volna a város vezetőségének késedelem nélkül azonnal cselekedni és a házfelügyelőket, ahol lehet, az udvarra felvinni. Nem lenne szükség erőszakra, mert a házmesterek ellenállást nem tanúsítanának. Ha hosszú évtizedek alatt a penészes odukat nem tudták megezekni, az udvarek sarkaiban előírt házmesteri lakásokban sok hála és öröm közepette „oknának hozzá azonnal az egészséges” és megelégedetten mondanák, hogy a régi idők hibáit eltüntették és a város végrehajtotta azt, ami egy városi polgár családjá érdekében szükséges volt.

Néhány eset a sok közül

Sokan kétségbe vonják soraimat s talán túlzásnak veszik. Ezeknek szolgáljon igazolául a következő házmesteri lakás: Beöthy Ödön utca 44. szám; vizes odu. Beöthy Ödön utca 24. szám, ahol a házfelügyelő két kiskorú gyermekével egy méteres nyíláson jár be lakásába, amely inkább nyitott sírgödör, mint emberi lakás.

De nézzünk szét a nagyváradi Fő utcán, ahol 3 emeletes bérházak vannak s alattuk mégis vizeslyukban lakik a házfelügyelő. Ilyenekről lehetne beszélni vég nélkül.

Térjünk rá a bánásmódra és a fizetésre is. A házmesternek mindenütt annyit kellene kapnia, amennyit a törvény előír. De igazság az, hogy legtöbb helyen annyit kap, amennyit a házigazda ad. A nagyváradi háztulajdonosok hetven százaléka zsidó. A 70%-ból 30% lakásban a házfelügyelőnek rendes lakás jut s a bánásmód emberséges. Megvan a kölcsönös tiszteletadás a háztulajdo-

nos és a házfelügyelő között. A többi rendbe téteti az udvart, de ugyanakkor reggeltől estig kiszolgáltatja magát a házmesterrel úgy a takarítás, mint a táplálkozás tekintetében s annak gyermekeit minden ellenszolgáltatás nélkül sok esetben küldönnék használja. Egy érdekes példa:

A Várady Zsigmond utca 42. számú háznak nyolc tulajdonosa van. A tulajdonosok között dr. Mandell van a legtöbb baj. Amikor a házmester felkél, nyolc helyen kellene nyolc hívásra egyszerre elvégezni a takarítást. „eredj oda” munkát. A másik háztulajdonos, akinek a tulajdona a Rákóczi-ut 15. a Szilágyi Dezse utca 10. és a Szilágyi Dezse utca 39. szám alatti ház. Egy házmestert tart és 20 lakója van s a házmester takarít, piacra jár s ha van ideje, az udvart is rendbeteszi. Igaz, hogy külön 40 pengőt fizet neki havonta.

A Rulikovszky-ut 2. szám alatti, Szep-

Új keresztény üzlet nyílt meg!

Blaha Jánosné Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 7. szám alatt, ahol leelőnyösebben vásárolhat kész női ruhát, kabátot, kötött-szövöttárut és uridivat cikkeket, harisnyákat.

BOCK, A CHARKOVI GYŐZŐ

A Magyar Lapok számára írta és a Rádióban felolvasta: Csizsár Béla

A charkovi óriási bekerítő és megsemmisítő csatával kapcsolatban, amelynek során a szovjet legtehetségesebb hadvezére, Timosenko végleg le akarta gázolni a német és a szovjet csapatokat, hogy azután megnyíljon számára az út Európába, sűrűn bukkant fel a világsajtó hasábjain egy rövid, katonás hangzású név: Bock vezértábornagy. Ő vezette a német elhárítást és mint a bekerítő csaták zseniális kitervelője és végrehajtója szoritotta halálos gyűrűbe a bolsevista milliós seregeket. Erről a karcsú, csupa izom és ideg katonáról, aki acélszürke szemével hidegen és fölényesen néz le valamennyi arcképéről, eddig már nem egyszer volt alkalmunk hallani, vagy olvasni, hiszen a német hadilobogót diadalmasan meghordozta már a franciaországi harctereken és még előbb a lengyelországi hadjáratban is. De ott volt a szovjethadjárat nagy bekerítő és megsemmisítő csatáiban is. Az ő vezetésével fogtak Minszk és Szmolenszk ostromához a német csapatok, az ő tervszerű és körültekintő nagyszerű hadvezetésének köszönhető, hogy sikerült tavaly nyáron bekeríteni és megsemmisíteni Brianszknál és Vjazmánál a szovjet csapatokat.

A nagy hadvezéreknek mintha nem is volna magánéletük. Az ő személyiségük annyira egyedül és kizárólag hadi tetteikben és győzelmes csatáikban jut kifejezésre, hogy történelemalkotó teljesítményeik mögött teljesen háttérbe szorulnak egyéb tulajdonságaik. A katonai kötelessége továbbá minél kevesebbet beszéljen magáról és magánéletéről, hogy a nemzet, amely magas feladatok elé állította őket, csak munkájuk szerint ítélje és értékelje egyéniségüket.

Ezért von Bockról is keveset tudunk, hogyan élt, honnan származott és a világháborúig milyen beosztásokban szolgált. Eletrajziról kiemelik porosz származását, katonás egyszerűséggel eltelt gyermek és ifjúkorát a különböző katonaiskolákban és tiszti akadémián. Bock vezértábornagy katonai karrierje, mint a legtöbb jelenlegi nagy német hadvezéré, meg a világháborúban indult el. A világháborúban, mint fiatal tiszt megkapta az akkori legnagyobb kitüntetést, a Pour le Mérite rendjelet. Több ízben megsebesült, de mindannyiszor visszatért a frontra és tovább harcolt. A világháború után különböző magas katonai tisztségeket töltött be. 1931-ben kinevezték a második véderő körzet parancsnokává. Ausztria felszabadításánál ő volt a parancsnoka a bevonuló német csapatoknak és az ő feladata volt az egykori osztrák szövetségi hadseregnek a német véderőbe való beolvasztása is. Kiváló szervezőképességről tett tanúbizonyságot, amikor feladatát a legnagyobb elismerésre méltó módon oldotta meg. Politikai és katonai erényei elismerésésképpen 1938. március 15-én, tehát két nappal az ostmarki bevonulás után a Führer vezérezredessé nevezte ki. Ezzel von Bock a legelső német hadvezér sorába emelkedett.

Mikor kitört a második világháború és a lengyel kihívásokra válaszul Németország megkezdte előnyomulását Keleten, Bock vezérezredes, az

északi hadseregcsoport élén állott és ennek főparancsnokaként vezette a hadműveleteket. Graudenznél kikényszerítette a Visztulán való átkelést és ezzel megteremtette az összeköttetést a déli hadseregcsoporttal. Ugyanakkor második hadseregevel Kelet-Poroszországból a Narev és a Bug folyón át tört előre. Kiemelkedő haditetteiért Hitler kancellár 1939. október 1-én kitüntette a Vaskereszt Lovagkeresztjével.

Lengyelország leverése után Bock nem pihent meg babérain, hanem hadseregevel készült a döntő nyugati merközésre. Amikor befejeződött a flandriai csata, június 5-én a Somme alsó folyásánál azt a fontos feladatot kapta, hogy törje át a Weygand-övezetet és nyomuljon előre Párizs, valamint Nyugat-Franciaország irányában. Nehéz küzdelem után gyalogos és páncélos hadosztályai Kluge és Reichenau vezérezredesek, valamint

Strausse gyalogsági tábornok vezetésével áttörték a franciák védelmi vonalát és az egész francia balszárnyat felgöngyölítették. Von Bock hadserege a francia háborúnak már a negyedik napján ádáz mozgó háborúvá változtatta az állóháborút. Az ellenség üldözése szédítő ütemben folyt Párizs irányában. Gyors csapatai elérték Rouent és előkészítették az ellenség bekerítését. A francia nyugati szárnyat von Bock hadseregcsoportja teljesen szétverte. Szabaddá vált az út Párizs felé és ennek következménye volt, hogy a francia főváros anélkül, hogy megkísérelte volna a védekezést, megadta magát. Bock csapatai nyugaton elérték a francia partvidéket és le egészen Bordeauxig nyomultak előre az Atlanti Óceán partján.

A keleti hadjárat megindulásakor a közben vezértábornaggyá előléptetett Bock vitta meg a nagy győzelmes szmolenszki csatát. Majdnem négyhetes küzdelemben hadseregcsoportja a bolsevistáknak óriási veszteséget okozott, kerekén 300.000 foglyot ejtett, több mint 3000 páncélkocsit, s csaknem ugyanannyi ágyut pusztított el, vagy zsákmányolt. A keleti háború következő döntő lépése ismét van Bock csapatainak jutott.

TURUL

könyv, papír és írószer kereskedésben dúsan felszerelt raktár áll a nb. vevőközönség rendelkezésére Rákóczi-ut 7. (v. Meteor helyiség).

Crgt.

Pernyész István

Telefon 18-20.

Az északi és déli hadseregek szétmorzsolása után az egyetlen még érintetlen hadseregcsoportot, Timosenko hadseregét verte szét a szovjet főváros kapui előtt. A váratlanul beköszöntő zord téli időjárás meggátolta von Bockot abban, hogy kiaknázza sikerét és körülzárja Moszkvát. Most a déli frontszakaszon ismét Timosenkóval került szembe, akit a charkovi nagy bekerítő csatában másodszer is fölényesen megvert.

A charkovi győzore halálával gondol az egész keresztény Európa, mert a bolsevisták hihetetlenül nagy tömeg-támadásának felőlésével nagy szolgálatot tett a bolsevista-ellenes Európának és a keresztény civilizáció ügyének.

Igy folyik az élet Newyorkban a háború hatodik hónapjában

Jankee-szellemesség, élelmezési gondok és protekcionizmus

Svájci jelentések beszélnek el, hogy ha valaki Newyorkba érkezik, már az állomásokon óriási falragaszok üdvözlöik: „Akarsz salátát enni? Útless magadnak!” A korlátlan lehetőségek és kimeríthetetlen gazdagság hazája élelmezési gondokkal küzd!

Szorosan véve Amerika most sincs híjjával az élelmiszereknek. Kalifornia óriási mennyiségben termeli a gyümöl-

csöt és főzeléket. A keleti és nyugati partot azonban 5000 kilométer választja el. Amerika a szédítő gépkocsiforgalom országát nem gyárt már autót. Autóabroncsot zúgforgalomban is alig lehet kapni, a benzinfogyasztást szigorú rendeletek korlátozzák. 5000 kilométer az Egyesült Államokban ma megoldhatatlan közlekedéstechnikai probléma.

Damned, már rágógumi sincsen!

A legreménytelenebb kérdések egyike a kaucsukhiány. Ez a legváratlanabb meglepetés: a Maláji-félsziget és Holland-India elvesztésére Amerikában sem számított senki. Az Egyesült Államok eddig havonként átlag 50.000 tonna kaucsukot használt fel. A múlt évben 11 és fél millió gumiból készült fürdősapka fogyott el, az írógépgyárak harminc millió gumihengert állítottak elő. Ma azonban a gumijátékszertől a radir-

gumiig és nadrágtartóig minden gumiaru előállítására tilos. A férfiak elvesztik nadrágjukat és harsnyájukat, a molettségre hajlamos hölgyek vonalukat. Az íráshibákat radirgumi helyett borotvapengével kell kivakarni, pedig ebből is csak egyet szabad hetenkint vásárolni. És ezenfelül még a rágógumi-eladás is tilos: az amerikai életformát mélyebbre ható csapás nem érhetne volna.

A csekkönyv sem menekült meg a válságtól

Roosevelt háborúját állítólag az amerikai életstílus védelmében készítette elő. Ezért az életstílusért a jámbor yankee — ő mi furosa az élet — most éppen életstílusát kénytelen feláldozni. És az áldozathozatalok hosszú sorozatában a saláta, autó, nadrágtartó és rágógumin kívül a csekkönyvre is régen sor került. „Newyork Daily Mail” Morgen-

ing-kiadásában adóemelési programját az amerikai polgár legérzékenyebb tevérségeként a csekkönyvre ellen irányított harásnak nevezi.

Az amerikai polgár tehát hatalmas „háborús” erőfeszítéseket kénytelen vállalni és ha a Csendes-vagy az Atlanti-óceánról ennek ellenére csak olyan győzelmi híreket kap melyekre többé-

kevésbé kiméletes formában rendezsint még ugyanazon a napon megérkezik a kiabrándító cafélat is, elégedetlenségét természetesen nem rejti véka alá. Bármily mély hódolattal rajongjon is minden iránt, ami hatalmas, azaz iram, melyben a háborús hivatalok gombamódra megszaporodtak és felduzzadtak, bizalmatlansággal tölti el. Ez érthető is, hiszen a háborúból csakugyan alig lát többet, mint ezeket a hivatalnokokat és működésük nagyon is kézzelfogható következményeit. A legelémibb felháborodás azonban az új hivatalokban uralkodó protekcionizmus szemmel ellen irányul. Ezen a téren az amerikai kispolgár még saját kedvenceivel szemben sem ismer kiméletet.

A kegyencrendezzer orciái

Ennek az ingerült hangulatnak adott kifejezést nemrégiben Westbrook Pegler, az ismert közíró, aki mintegy száz ujságon keresztül intézett heves támadást „Amerika első asszonya”, Mrs. Eleanor Roosevelt ellen, mivel két kegyeltjét, Melvyn Douglas filmszínészét és Mayris Chaney táncosnőt saját személye körüli érdemeikért a „polgári honvédelem” hivatalnál helyezte el.

Alig ocsudott fel a nyilvánosság a kevésbé épületes történet hatása alól, amikor új botrány rázta meg a kedélyeket. Walt Disney, a Micki-egér népszerű művésze rövid propagandafilmet készített, melyben Donald kacska ünnepélyesen átnyújtja háborús adóját. A nyúlfarknyi jelenetért Walt Disney nem kevesebb, mint 80.000 dollár honoráriumot kért és kapott. Ez a csinos summa a népszerű emberekkel szemben egyébként nem szűkmarku amerikai polgárnak is sok volt, de nem foglalkozhatott sokat az ügygel, hamarosan még paprikásabb eszt vontta magára az érdeklődést.

Walter Winchell, aki a társasági élet apróbb botrányainak szellőztetésével szerzett magának hírnevet, katonai és tengerészeti érdemeire hivatkozva, ten-

Szombaton megnyílik a

Strand-fürdő étterem és falatozó

Haby József a „Kispipa” étterem tulajdonos vezetésével. Izletes konyha. Kitűnő italok. Cigányzene. Abonoma előjegyzéseket előre felvesz a „KISPIPA” étterem. HABY JÓZSEF bérlő.

gerészkapitánnyá nevezték ki, annak ellenére, hogy newyorki szerkesztőségi szobáját talán sohasem hagyta el. Gene Tunney, az egykori boxbajnok hasonlóképpen tengerészkapitányi rangot kapott, csak azért, mert a háborús propaganda terén buzgólkodó hölgy szervezetek elnökségének azt az ötletes tanácsot adta, hogy a teára való meghívás helyett a csinosabb fiatal katonákat boxkesztyű ajándékozásával tüntessék ki.

Az előtt efféle esetek csak feltűnést keltettek volna és mivel az, ami feltűnő Amerikában, egyre népszerűvé is válik, senkinek sem értett volna. Ma azonban tündezőben van már ez az amerikai kispolgár legendásan naiv gyermekiesége is. Öt hónap alatt nagyot fordult az élet Amerikában; nemcsak az amerikai életrend és életszínvonal, hanem ami mindennél többet nyom a lathán: az amerikai ízlés és kedély is megváltozott. (MN.)

A nyár folyamán kell beszerezni a disznóöléshez szükséges rizst

A Magyar Tudósító jelenti: A közellátási hivatalok országsszerte felhívták a lakosság figyelmét a rizs beszerzés kérdésére. „A mostani rendkívüli viszonyok — így szól a felhívás — valamint rendellenes időjárás miatt az olaszországi rizs aratása, szállítása és hántolása késni fog. Ezért a teli disznóöléshez szükséges rizs annak idején nem lesz majd beszerezhető. Helyette burisra vagy árpakásra előreláthatólag szintén nem számíthatunk, mert ezeket takarékosági szempontok miatt nem készítik. Felhívok tehát mindenkit, akinek akár a jelenben, akár a jövőben komoly szüksége van vagy lesz rizsre: igyekezzék rizszükségletét minél előbb fedezni. Különösen szól ez a figyelmeztetés a gazdaközönséghez és általában a gabonaalappal és őrlelési tanúsítvánnyal rendelkezőkhöz, akik finom lisztükből a legkönnyebben tudják nélkülözni a beadható legfeljebb kétkiló nullás lisztet.

Hangos filmautókat állítanak a mezőgazdaságfejlesztés szolgálatában

A mezőgazdasági kamarákat állandóan foglalkoztatja az a kérdés, hogy a milliárdos gazdaságfejlesztési programba miként állítsanak be olyan eszközöket, amelyek a mezőgazdaság fejlesztését minél nagyobb mértékben szolgálják. Felvetették többek között azt a gondolatot is, hogy a beruházó program keretében hangos filmautókat állítsanak be járásokként és ezek útján terjesszék a mezőgazdasági érdeklődést is. A Mezőgazdasági Kamara ezúgyban felterjesztést is intézett a földművelésügyi miniszterhez és rámutatott arra, hogy évek óta sürgeti a gazdasági oktatófilmek megszervezését. Hangsúlyozta a felterjesztés, hogy átütőerejű gazdasági oktatást főképp az alsóközépső gazdasági iskoláknál, valamint a teli gazdasági tanfolyamoknál jól előkészített és technikailag is hibátlanul felvett oktatófilmek nélkül elérni nem lehet. Kérte a Mezőgazdasági Kamara a földművelésügyi minisztert, állítsa fel a Gazdasági Oktatófilmek Országos Bizottságát és ezen keresztül gondoskodjék megfelelő színvonalú gazdasági propagandafilmek készítéséről. (Magy. Tud.)

Elnapolta a törvényszék Weimann Gaszton áruhalmozási bűnügyének tárgyalását

Dr Varga László tanácsnok szakértőként való kihallgatását rendelte el a hármastanács

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délután kezdte meg a nagyváradai törvényszék az emlékeztető Weimann-féle áruhalmozási bűnügyének főtárgyalását. Mint ismeretes, a rendőrség egy levél-feljelentés alapján vezette be a nyomozást és foglalta le a Kapucinus-utca egyik házában a nagy értéket képviselő raktárt. Három teherszállító kocsihoz való

textilanyag került elő, melynek alapján megindult az eljárás Weimann Gaszton, édesanyja, Kohn Ernő és Ungár Benő ellen s került ma az ügy a törvényszék Kolozsvári-tanácsa elé.

A királyi ügyész a közellátás érdekeit súlyosan sértő halmozásként bélyegezte a bűncselekményt s emelt vádat a négy manipuláló zsidó ellen.

és Köhalmi Ferenc tanukénti kihallgatását kéri azért, mert ezekkel a tanukkal akarta igazoltatni, hogy Weimann említette volna, hogy üzletet szándékozik nyitni. A királyi ügyész a kihallgatás elrendelését ellenezte, azzal a megjegyzéssel, hogy az áruhalmozók rendszerint így készítik elő az üzletet, számítva minden eshetőségre.

A törvényszék végül a védelem indítványát elutasította. A főtárgyalás további részében a királyi ügyész bejelentette, hogy kénytelen bizonyítási eljárást kérni. Kohn Ármán jogosítványára vonatkozóan, mely szerinte nem jogosítja fel árusításra, csupán ügynökös-ködésre.

A védelem kéri az indítvány elutasítását, mert a hatósági igazolás elegendő ahhoz, hogy az ügynök saját számlájára adás-vétel eszközöljön. Ennél a kérdésnél vita merült fel és az iparhatósági igazolás ügyében végül is a törvényszék elrendelte dr. Varga László városi tanácsnok szakértői kihallgatását és a főtárgyalást f. év június 26-ára elnapolta.

A vádlottak „tisztességes” szándéka

A vádlottak valamennyien azt a tisztességes szándékukat hangoztatták, hogy üzletet akartak nyitni s ahhoz szereztek be, illetve kezdték beszerezni a megfelelő árukat. Weimann Gaszton, minthogy a főhatalomváltozás után kereset nélkül maradt, anyjától megkapta állítólagos apai örökségét és a mintegy 16 ezer pengőt Khon Ernővel, akinek még a román időkben ügynöki ténykedésére iparigazolványa volt, elhatározták, hogy — amint ők mondják — üzletet nyitnak. Vallomásuk szerint csupán az üzlethelyiség megszerzése volt csak hátra, amikor a rendőrség rátette kezét az időközben beszerzett árukra.

Özv. Weimann Jenőné a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy ő nem tudott arról, hogy fia miként használja fel pénzét, bizott benne, mert mindig becsületes, jó fiú volt. Khont régebbről ismerte, tudta, hogy üzletet nincsen azonban jó szakembernek ismerte.

Ungár Benő szücs, aki szintén üzletre lépett Weimannal, 50%-os részesedés-

sel, a lefoglalt cérnáruval kapcsolatban került a vádlottak padjára. Vallomása azt állította, hogy orsónként vette a cérnát s ő csomagolta be azt. Neki szüksége volt a cérnára, mert nyitni akart, amikor megkezdődik a készülőds az idényre, a sok hulladékból készülő cikkek előállításához hihetetlen mennyiségre van belőle szükség.

Az elnök, illetve az ügyész kérdésére előadja, hogy a bűnjelként lefoglalt cérnamenyiség körülbelül egy esztendei szükségletét elégitette volna ki, mert mint mondta,

3 segéddel és 3 tanulóval dolgozom, magam pedig szintén három ember helyett dolgozom! (Ritka ember!)

Arra azonban, hogy a cérnával kapcsolatban hogyan számolt el Weimannal, nem tud világos feleletet adni. Khon vallomása során bemutatja iparigazolványát s az üzlet részleteit Weimannal egybehangzóan vallja.

A tanuk vallomásai

Khon Erzsébet 29 éves hajadon, tisztviselő nő tanuvallomása után a törvényszék a bizalmiférfit esküvel erősített tanuvallomását hallgatta meg. Özv. Braun Sándorné és Weimann testvéreinek semmi lényegeset nem tartalmazó kihallgatása után került sor a szakértők véleményére. A textilárura vonatkozólag nyilatkozó szakértő véleménye szerint a felhalmozott áru, tekintve a nehézszerzési lehetőségeket, minden szempontból alkalmas lett volna egy detail-üzlet megnyitására. Az ügyész kérdésére elmondja, hogy a lefoglalt áruk értéke szinte hónapról-hónapra emelkedett s esodálatos, hogy azt ilyen mennyiségben már akkor is beszerezheték. Szerinte a befektetés jó üzlet lehetett volna. A cérnákra vonatkozólag megállapította, hogy azok gyári csomagolásban vannak — kizárt, hogy azt Ungár csomagolta volna be. Szakértői véleményének legérdekesebb kitétele: *fehér cérna ilyen mennyiségben szücsök-nem nem kell!*

Ujból elnapolta a törvényszék a főtárgyalást

Ezután Balázs Albert szücsmester szakértőt hallgatta ki a büntetőbíró. Mivel a tanu megesküdött, elmondja, hogy szakértői véleménye szerint a fehér cérna szükségessé vált a felhalmozott készlet feldolgozásához. Az Ungár Benő által a „Hangya” részére szállított 1300 sapka rendelése alkalmával az ő

nevét kihagyták a szállítók közül.

Ezután az ügyész átnyújtotta a bíróságnak a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara véleményezését, mely azt tartalmazza, hogy Kohn Ernőnek cégbejegyzése nem volt törvényes és szabályszerű, mert csak áruközvetítő gyakorlatilag foglalkozhatott.

A védő Ákos Gyula, Romanschki Elek

Hogyan szerezhetik meg a visszacsatolt országrészekben élő könyvelők és érettségizett tisztviselők a hites könyvvizsgálói képesítést?

Az Erdélyrészi Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak elnöksége még 1941. év derekán eljárt az illetékes miniszteriumokban, hogy könnyítsék meg a hites könyvvizsgálói képesítés feltételeit és tegyék lehetővé, hogy a visszacsatolt országrészekben élő könyvelők és tisztviselők is megtudják szerezni ezt a képesítést. A miniszterium hozzájárult az egyesület kéréséhez és a 2370—1942. M. E. számú rendeletben megjelentek a fenti képesítés megszerzésének új feltételei és ezzel kapcsolatos más módosítások.

Ezután az egyesület elnöksége a

kolozsvári M. kir. Ferenc József Tudomány Egyetem közgazdaságtudományi karával tárgyalta, melynek eredményeként rövidesen megindul egy tanfolyam, amelynek végén egy vizsga lesz. Aki ezt a vizsgát eredményesen leteszi, megszerzi a hites könyvvizsgálói képesítést. A tanfolyam és a vizsga részletes ismertetését, a beiratkozás és a vizsga feltételeit az érdeklődők megismerhetik az Erdélyrészi Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének nagyváradai irodájában (Mezey Mihály-u. 2. sz.) I. em. Hivatalos órák 9—11 5—8-ig, szombaton 9—11-ig.

Kommunista tevékenység miatt deportáltak a nyugat-amerikai hajóipari munkások vezérét

Amsterdamból jelentik (MTL) A NTL jelenti: Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok főállamügyésze elrendelte, hogy Bridget, a nyugatamerikai partvidék hajóipari munkásainak vezérét az Egyesült Államok térségén Ausztráliába deportálják. A főállamügyész intézkedését azzal indokolta, hogy Bridget „külföldi állampolgár, tagja a kommunista pártnak és a hajóipari munkások között a kommunista párt szempontjai szerint irányítja a munkamezsgalmakat. Az eset feltűnést keltett az Egyesült Államokban, mert ez az első eset arra, hogy valakit kommunista tevékenység miatt deportáltak.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DRZSÓ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

HORVÁTH GYÖZŐ A BÁCSKAI TERÜLETEK APOSTOLI KORMÁNYZÓJA. Budapestről jelenti a Magyar Kurir: XII. Pius pápa gr. Zichy Gyula kalocsai érsek elhalálása folytán a visszatért bácskai területek apostoli kormányzójává Horváth Győző felszentelt püspököt nevezte ki.

MELEGHANGU TÁVIRATVÁLTÁS MAGYARORSZAG KORMÁNYZÓJA ÉS ARGENTINA ELNÖKE KÖZÖTT. Budapestről jelenti: (MTI) Argentína nemzeti ünnepe alkalmával a Kormányzó Ur Öfömlétsága táviratban üdvözölte az argentinai köztársasági elnököt. Az argentin köztársasági elnök az alábbi táviratban válaszolt: Szélesan köszönöm Fömlétságotnak az argentin köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából hozzám intézett jóleső szeretkekvánatait, amelyeket a magam részéről Fömlétságot személyes jólétére és az ország boldogulására irányuló legjobb kívánságaimmal viszonozok.

PAPSZENTELES. Szombaton május 30-án és vasárnap május 31-én szentelti pappá dr. Scheffler János ezatmári megyéspüspök és nagyváradi apostoli kormányzó helynök Rényi Ferenc és Menzes Ferenc szerpapokat, Csanáloson Baranyai Vencel és Toma György szerpapokat Nagymajtényban. A két nagykároly-vidéki közéeg méltó keretek között akarja megünnepelni azt a napot, amelyen a megye főpásztor szülfalujukban szentelti fel az egyházmegye legfiatalabb papjait. Csanáloson a gardalegények bándériuma fogadja a főpásztort. Nagymajtény is méltó fogadtatást készít elő annak a főpásztornak, aki közel három éven keresztül a közeg plébánosa volt. Egyébként ez a papszentelés lesz dr. Scheffler János első püspöki ténykedése.

Hadiárvákon segít, ha 50 fillérért Monika sorsjegyet vesz

Lemondott a venezuelai kormány. Buenos-Airesből jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Caracasból jelenti, hogy az egész venezuelai kormány benyújtotta lemondását. A lemondás oka nem vált ismeretessé.

TIZENHATÉVES AZ ÚJ PORTUGÁL ÁLLAM. Lisszabonból jelenti: (NTI) A lisszaboni lapok hosszabb cikkekben méltatják az új portugál állam megalapításának tizenhatodik évfordulóját. (MTI)

Angol pénzzel támogatott rablótámadások Spanyolországban. Madridból jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Sevillából Madridba vezető országuton egy tارساغépkoesi rablók tartóztattak fel. A gépkoesi utasait kitértették és valamennyit agyonlőtték. A támadók közül néhányat sikerült elfogni. Az elfogott rablókna angol eredtű fegyvereket találtak. Andaluziában egy tanya tulajdonosát agyonlőtték. Ezzel kapcsolatban is megáldították, hogy a támadást angol részről pénzelték és tervezték.

GÖRING BIRODALMI TÁBOR NAGY AJÁNDÉKA A DUCENAK. Rómából jelenti: (Stefani.) A Duce kihallgatáson fogadta Willemsen német egyetemi tanárt, aki átadta Göring birodalmi tábornagy ajándékát II. Frigyes „A solymok könyve” című művének díszkiadását. A Duce az ajándék átvételekor megemlékezett arról a fontos szerepről, amelyet II. Frigyes töltött be az olaszság és germánság történetében. (MTI.)

Rendelet a textilárak bejelentéséről és módosításáról. Budapestről jelenti: (MTI) A hivatalos lap pénteki száma közli az iparügyi miniszter rendeletét az egyes textilárak bejelentésére s forgalombahozatalára vonatkozó rendelkezések újabb módosításáról.

A Magyar csárda

a Félix-fürdő legkellemesebb szórakozóhelye
 Estenként **szabadbansült erdélyi flecker.**
 Kifünö italok, elsőrangú cigányzene. A nagy teraszon délután és este a közkedvelt **Kozák Arpád** komolnait zenekara szórakoztatja a fürdőközönséget.
 Szíves pártfogást kér:

Balázs Ferenc vendéglős.

KONFIRMÁCIÓ UNNEPELYE. Az evangélikus egyház előjárása kéri a presbitereket a híveket, hogy most vasárnap a konfirmáció alkalmából az istentiszteleten minél nagyobb számban vegyenek részt. Az istentisztelet 10 órakor kezdődik e lesz Urvasorazatáé is úgy az ifjak, mint a hívek részére.

Bajtársi parancs. Folyó hó 31-én, Hősök napján, délelőtt 10 órakor ezekharunk udvarán, minden tőzharcos bajtárs — tiszték is — az unnepegen való részvétel végett megjelenni tartoznak. Elnökség.

Hadiárvákon segít, ha 50 fillérért Monika sorsjegyet vesz

ANYÁK NAPJA A X. SZÁMÚ ÁLLAMI KISDEDŐVÖBÁN. A nagyváradi Liszt Ferenc utca 59. szám alatt lévő X. számú M. Kir. Állami Kisdedővő Intézet növendékei 1942 május hó 31-én délután 4 órai kezdettel Anyák-napját rendez Kovács Ilona állami övönő vezetésével. Az unnepegy műsorán a kisdedővő kiesel növendékei szerepelnek.

Hírről házra jár a hír:
Horváth
Harisnyái
 Össze ideig viselhető.
 Látky Endre-utca 8.

Az Erdélyrészi Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak nagyváradi fiókjának felhívása tagjaihoz. 1942 június 8-án tartja meg az E. M. A. A. E. kolozsvári központja évi rendező közgyűlést. Erre a közgyűlésre a nagyváradi fiókegyesület két kiküldöttet küld az egyesület költségén. A két kiküldött megválasztására felkérjük tagjainkat, hogy június 1-én, hétfőn este fél 8 órakor jelenjenek meg a Mezey Mihály-utca 2. szám alatti helyiségünkben. Vezetőség

Korona Filmszínházban nallatlanul mulatságos filmvigjáték
Zavaros éjszaka
 Tolnay Klári, Pataky, Bilicsi, Rainay, Maklár, Pethes.

A Nemzeti Munkaközpont felhívása. A Nemzeti Munkaközpont országos elnökének vitéz Marton Béla országgyűlési képviselőnek Nagyváradra érkezésével kapcsolatban június hó 2-án este 8 órakor a Teleki Pál-utcai Református Kulturpalea nagytermében nagyszabású díszközgyűlést tartunk, amelyre magyar testvéri szeretettel meghívunk minden magyar dolgozót, valamint városunk minden társadalmi rétegét. Nemzeti Munkaközpont Elnöksége.

JÓZSEF FERENC FÖHERCEG SZOMBATON NAGYVÁRADRA ÉRKEZIK. Nagyvárad. Saját tud. Ismeretes, hogy a Magyar Szövetség nagyváradi tagozatának tagavató díszgyűlése bizonytalan időre elmarad Varga József miniszter elfoglaltsága miatt. A díszgyűlésre bejelentette érkezését József Ferenc főherceg is, aki most a díszgyűlés elmaradása dacára is Nagyváradra érkezik és teljesen magánemberként hétfőig marad városunkban.

Zilahy-Sebes Jenő Berlinbe. Berlinből jelenti: (MTI) Zilahy-Sebes Jenő miniszteri titkár a külügyminiszter sajtóelőadója néhány napos tartózkodására, a német kormány meghívására Berlinbe érkezett.

HÖSI EMLÉKMŰ LELEPLEZÉSE. A nagyváradi határőrszolgálat portyázó osztálya, a Haza határainak védelme közben hősi halált halt bajtársainak emlékére az Árpád lakonyában emelt emlékműnek unnepegy leleplezését f. hó 3-án, vasárnap 9 órai kezdettel tartja meg. Az unnepegen a város közönsége is résztvev.

Adományok. Szent Antal nevében az Övös-család részére 5 pengőt küldtek szerkeztőségünkbe. Rendeltetési helyére juttattuk.

Hadiárvákon segít, ha 50 fillérért Monika sorsjegyet vesz

AZ IMMACULATA INTÉZET ÖVÖS-ROKÉPZŐS NÖVENDÉKEI MAGYAR FELÜTANT RENDEZTEK UJPALOTÁN. Nagyvárad. Saját tud. Május hó 25-én, Pünkösd másnapján kedves kirándulás keretében vitték el a népzenei, a magyar táncot és a csengő magyar becédet az Immaculata intézet növendékei Ujpalota népehez. A falu lelkes plébánosának propagandája és buzdítása folytán valóban a falu aprója, nagyja részt vett a szabadban rendezett műsor délutánon. A bevezető beszédben egyik növendék meleg szívvvel és szavakban köszöntötte az egybegyűlteket. Azután vers hangzott el a gyermeki szeretetről, majd egy bekésségre írt kis arindarabot jelentettek meg a növendékek. A műsort magyar népdalok, székely tánc tarkította, melyet udvarhelyszéki és eszéki leányok mutattak be. A műsor befejezése után a közönség nem mozdult el helyéről, jelezve, hogy még örömmel hallgatná a kis apostolok hangzó dalait. Így a műsoronkívüli számok csak a naplemente vetett véget. A 50 magyar szívüket kaptak viszonzul Ujpalota vallásos népétől. Így történt meg a falu és a város testvéri találkozója a magyar dal egyvéforrasztottán a szíveket.

NYILTTÉR
 Ügyfelem megvette a nagyváradi MKE kávéház, szálloda és éttermet, a létezőket saját érdekében felszoltom, hogy követelesüket 8 napon belül módomban jelentsék be, ellenkező esetben azok figyelembe nem vehetők.
 Dr. Dobay és Dr. Könyves ügyvédek.
 Nagyvárad, Staniszló-u. 4.

Hírről házra jár a hír:
Horváth
Harisnyái
 Össze ideig viselhető.
 Látky Endre-utca 8.

Felvétel a kétéves mezőgazdasági szakiskolába

(Nagyvárad.) A békéscsabai, csermajori, csikszárdi, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcagi, kehidai, nagykállói, pápai és szekszárdi m. kir. mezőgazdasági szakiskolák felvételi pályázatát hirdetik a szeptember hó 1-én kezdődő új tanévre. Tanulmányi idő két év. A felvétel feltételei: betöltött 17. életév, illetve a be nem töltött 21 év. A népiskola 4. osztályának elvégzése, hatósági orvosi bizonyítvány szülői beleegyezés.

A tanítás teljesen ingyenes, azaz beiratási díj és tandíj nincsen.

Fizetni kell évi 450.— pengő ellátási díjat, 20 pengő bútor- és eszközhasználati díjat.

A felvételi kérelmeket az illető mezőgazdasági igazgatósághoz postán is be lehet küldeni.

A kérvényt 2 pengő, a mellékleteket pedig 30 filléres okmánybélyeggel kell ellátni. Szegénységi bizonyítvány csatolásával az iratok bélyegmentesek.

Folyamodási határidő július 1. Részletes tudnivaló a hivatalos lap 120. számában.

RÁDIÓ

SZOMBAT, MÁJUS 30.
Budapest I.

- 6.40 Ebrszó. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Országos Postászenekar.
- 11.20 Hangszerszólók.
- 11.40 A székelyek csodatevő Patrónája. Irta Székelyné Solymos Bea. Felolvasás.
- 12.10 Művészlegyek.
- 13.30 Honvédek üzennek. A Vöröskezeszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 A József nádor 2. honvédszolgálat zenekara.
- 15.20 Csorba Dezső cigányzenekara.
- 16.19 Ifjúsági rádió.
- 17.15 Buttola Ede tánczenekara.
- 17.45 Bárd Miklós verseiből előad Markus Emilia. Bevezetőt mond dr. Voimovich Géza.
- 18.10 Melles Béla zenekar.
- 18.45 Vitéz Zakányi Gyöző nyugalmányu vezérmagy előadása.
- 19.20 Hangképek innen-onnan.
- 19.50 Leventepróba fogadalomtétel. Vitéz Bély Alajos, az ifjúság honvédelmi nevelésének és a testnevelésnek országos vezetője beszél.
- 20.10 A koldusfiak Millocker születésének 100 éves évfordulójára.
- 23.15 Táncezen.
- 23.25 Rácz Berej cigányzenekara.
- 00.15 Üzen az otthon. A Vöröskezeszt bajtársi rádiószolgálat.

Budapest II.

- 18.00 Buttola Ede tánczenekara.
- 18.30 Mezőgazdasági felőra.
- 19.00 Melles Béla zenekar.
- 19.25 Pest-budai építések. Dr. Bierbauer Virgil előadása Ybl Miklósról. Felolvasás.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Mai magyar szerzők.
- 21.00 Szumatra. Bakó Ferenc földrajzi előadása.

Pártoljuk a keresztény kereskedelmet

Férfi ruhákat használ-
takat, legjobb áron
vehet, eladhat

MOLNÁR használtruha üzletében
Bémer-tér 1 (udvarban.)
Hívásra házhöz íróók

SPORT

Lampart ellen készül a NAC

(Nagyvárad.) Csütörtökön délután nagy edzést tartott a Lampart ellen készülő NAC. A gyakorlást bevezető gimnasztikai gyakorlat vezetése, melyet Szuhovszky Bertalan testnevelői tanár vezetett, majd erősebb gyorsaságot fokozó tréning formájára tértek át. Volt ebben labdakezelés és adogatás, startolás és fejelés egyenesen. Rónai mester ugyancsak osztogatta az utasításokat, a fiúk pedig nagy kedvvel végezték munkájukat. Az edzés melletti befejezése a 2x10 perces kétkapus játék volt. Ami a fő-

a nagy pályán, igaz azonban, hogy csak úgy meztőláb. A játékos keret valamennyi tagja résztvevett az edzésen Tóth Matyival az élén. Pillanatnyilag egy serült sincs a csapatban.

A kiadós mozgást „valahol Nagyváradon” egyszerű bográcsos gulyás követte, mondani sem kell, mindannyiunk öröme.

NAC berkeiben úgy tudják, hogy Budapestre a DiMÁVAG ellen szerepelt izenegy zöld-fehér játékos utazik el. A látottak alapján semmi kétségre nem lehet okunk.

Vasárnap: Törekvés—Goldberger SE mérkőzés

(Nagyvárad.) Nagy a készülődés a Törekvés házatáján a vasárnapi Goldberger SE elleni mérkőzésre. A játékosok igen komolyan veszik a heti edzést s így nincs gondja a vezetőségnek. A pirosfeketék erőnléte kielégítő s a csatársor is mintha megtalálta volna, mint mondani szokták

göllővíz cipőjét. A legutóbbi mérkőzésen is észrevehetően jól mozogtak a csatárok, aminek tanujele, hogy Lukács ott találjuk az NB II. hét tizenegyenek tartalék csapatában.

A rendszerű csapat szurkoló tábor a nagy bizakodással néz csapata vasárnapi szereplése elé.

Uj kerékpárok **JAKAB** műszerésznél
részletre is, javítások olcsón Kossuth-u 5. Tel. 23-30.

Június 21-én fejeződik be az NB I.

Az MLSz elnöki szobájában tanácskoztak az NB I egyesületek intézői a hátralévő fordulók időpontjairól. Kimondták, hogy a horvát mérkőzés miatt június 14-ére elmarad forduló június 21-ére helyezik és ezzel be is zárul az 1941—42-ik évi Nemzeti Bajnokság. Kivételesen megengedik majd, hogy azokat a mérkőzéseket, amelyeknek semmilyen befolyásuk sincs a bajnokság kialakulására vagy sorsára, június 14-én, a horvát mérkőzés napján játszák le. De csak vidéki mérkőzésekkel lehet szó. Például szó van — mint írlik —

a Kolozsvár—NAC mérkőzésének június 14-én való lejátszásáról.

Ög perces emlékezés a labdarugópályákon a hősi halált holt katonáinkra

(MTI) Az MLSz felhívja az egyesületek figyelmét arra, hogy a hősi halált holt katonák emlékére vasárnap az ország egész területén lejátszásra kerül bajnoki, barátságos, díjazott mérkőzéseken az első félidő 30. percében egy perces szünetet kell tartani.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— Latabár Kálmán szombaton, vasárnap és hétfőn a színházban.

— Ma, pénteken este rendkívül olcsó helyarakkal a nagy sikerű aratott Vedd le a kalapod a honvéd előtt című dalos, nótás, gyöngyviregös operett újonság kerül színre. Az igazgatóság, hogy mindenki számára hozzáférhetővé tegye ennek a gyönyörű szindarabnak a megtekintését, a helyarakat egységesen állapította meg: Paholy 3 P, minden földszinti jegy 60 fillér, emeleti jegyek 40 fillér, állóhely 30 fillér.

— Latabár Kálmán, a budapesti Andrassy Színház művésze szombaton délután és este, vasárnap délután és este és hétfőn este a Viharos szerelem című zenés bohózat újonságban ven-

szerepel a színházban. A rendkívül nagy keru operett-újonságot, mely az Andrassy színházban több mint 200 előadást ért meg, Delly Ferenc rendezte. Latabár Kálmán partnerei: Jurik Julest, Bartók Juci, Kozma Andor, Barsy Béla, Márky Géza és Utó Endre és mások. Felemelt helyarok. Jegyek elővételben a színházi pénztárnál.

— 15 megjelenésű és jó hangú fiatal művészeket keres a színház. Karfelvétel hétfő déli 12 órakor a színház zongoraterében.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Most jelent meg:

Dr. Erőss Alfréd
összeállításában:

Egyház és Élet

erdélyi katalikus évkönyv.

Ara: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Kiadó a Püspökfürdőbe 2 szép szoba, konyha nyaralóknak. Cim: Bém-u. 9. Nagyvárad. 509

Adás-vétel

Eladó költözés miatt jutányosan egy hentes pult kölappal és rézfogasokkal. Szöllőtelep-u. 10. 496

30.000 darab új téglá eladó. Cim a kiadóban. 500

KIÜRÜLT FESTEKES HORDÓK jutányos áron eladók. Szent László-nyomda R. T., Szilágyi Dezső-utca 5.

SZÉP. keves-t használt mély gyerekkocsi eladó. Petőfi-utca 17.

Különféle

Német holgy háznál, házonkívül olcsón tanít, felnapra nagyobb gyermekekhez menne. Sztaroveszky-utca 12. ajtó 1. 508

Akik magánházat, bérházat, birtokot, szőlőt, malmot, gyárat, bármilyen üzletet eladni venni, bérelni, bérbeadni akarnak, keressék fel Popovics ingatlanközvetítő irodát, Nagyvárad, Szent János-u. 6. Telefon: 15—67. 466

Kisebb szőlőt, gyümölcsösset bérbe keresek Cim a kiadóban. 506

Kávéházakban és vendéglőkben kerje a **MAGYAR LAPOK**-at

Allást nyec

Kereskedelmi érettségivel és könyvelésben jártas fiatal férfi, öskeresztény, nagykereskedésem részére felvesszünk Részletes ajánlatot kérünk Aruelosztó, Gologi és Társai, Kalocea. 505

NYOMDAI SEGÉDMUNKÁS FELVÉTELEK. Szilágyi Dezső-utca 5. sz. Szent László-nyomda R. T

Elveszett

Elveszett fekete bőroldaltárca Rippner László névre szóló iratokkal. Megtaláló kérik, adja le Rippner Cipőüzletbe, Hlatky Endre-utca 3., illő jutalom ellenében. 510

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó:
Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.